

Pikku-Ainon päiväkodin toimintasuunnitelma 2023-2024

Oulun kaupungin varhaiskasvatuspalvelut

Arvot

Rohkeus näkyy meillä uskalletaan puuttua asioihin. Uskalletaan ajatella lasten etua kaikissa asioissa. Uskalletaan muuttaa tarvittaessa toimintatapoja.

Reiluus näkyy meillä kaikkia kohdellaan tasapuolisesti.

Vastuullisuus näkyy meillä huolehditaan kaikki kaikista yhdessä, yhteisvastuullisuus.

Laaja-alainen osaaminen

Oppimista tapahtuu kaikissa arjen tilanteissa. Päiväkodissämme pyrimme monipuoliseen toimintaan, joka tarjoaa lapsille mahdollisuuksia kokeilla ja oppia uutta. Muistutamme lapsia siitä, että jokaisella lapsella ja aikuisella on vahvuuksia, ja vastaavasti että jokainen lapsi ja aikuinen harjoittelee eri asioita. Kannustamme lapsia kokeilemaan, tutkimaan ja yrittämään. Annamme kannustavaa, positiivista palautetta yrittämisestä ja sinnikkyydestä. Rohkaisemme ja tuemme lasta oppimisen äärellä. Kannustamme itsenäiseen ajatteluun ja yritteliäisyyteen arjessa.

Toimintakulttuuri

Pikku-Ainon päiväkotiin kaikki lapset ovat tervetulleita omana itsenään. Toimintamme on monipuolista sekä lasten yksilölliset tarpeet huomioon ottavaa. Kannustamme lapsia ikätason huomioiden itsenäiseen toimintaan. Päiväkodissämme on sekä suomen- että englanninkielistä toimintaa. Olemme monikulttuurinen ja kulttuurisensitiivinen päiväkoti. Päiväkotimme on osa valtakunnallista kaksivuotista esiopetuskokeilua. Toteutamme päiväkodissämme STEAM –pedagogiikkaa. Päiväkodissämme tavoitteena on myönteinen, kannustava ja positiivinen ilmapiiri, jossa lasten on hyvä leikkiä, kasvaa ja oppia uutta.

Hyvinvointi ja osallisuus

Positiivisen pedagogiikan mukaisesti palaute ja kannustaminen lisäävät positiivisia oppimiskokemuksia. Kaikki aikuiset ovat sitoutuneita antamaan positiivista palautetta niin lapsille kuin toisille aikuisillekin. Huomioidaan onnistumiset ja sanoitetaan niitä ääneen. Luodaan oppimisympäristö, jossa lapsi uskaltaa ilmaista oman mielipiteensä tai epäonnistuaakin. Aikuinen kannustaa olemaan mukana ja yrittämään. Lapsi nähdään aktiivisena toimijana. Esimerkiksi Steam-projekteissa lapsen sallitaan tehdä omia valintojaan ja vaikka projektin teema olisi sama, jokaisen tuotos on omanlaisensa. Otetaan lapsen yksilöllisyys ja hänen kehitystasonsa huomioon. Tuetaan oppimista havainnoimalla lapsen tarpeita ja niiden pohjalta toteutetaan monipuolista toimintaa erilaisia toimintatapoja hyödyntäen. Käytämme esimerkiksi kuvatukea mahdollistamaan lapsen osallisuutta ja antamaan keinon vuorovaikutukseen, vaikkei yhteistä kieltä välttämättä olekaan. Syksyllä toiminnan alkaessa varaamme riittävästi aikaa ryhmäytymiseen ja toisiimme tutustumiseen lapsiryhmässä. Aikuisen tuella opetellaan tunnetaitoja. Aikuinen on omalla toiminnallaan esimerkkinä lapsille ja toiminnassa näkyy yhteisvastuullisuus, eli autamme toinen toistamme. Myös työhön ja yhdessä tekemiseen sitoutuminen on tärkeää. Käsittelemme lasten kanssa kaveritaitoja, muun muassa kaikkien ottamista mukaan leikkiin. Harjoitellaan toimimaan erilaisten kavereiden kanssa esimerkiksi hyödyntämällä kaveriarvontaa. Lapsiryhmässä kiusaamisen ennaltaehkäiseminen edellyttää aikuiselta aitoa läsnäoloa. Kun aikuinen on fyysisesti riittävän lähellä, on epätodennäköisempää, että kiusaamista tapahtuu. Hyvien kaveritaitojen voi ajatella ennaltaehkäisevän kiusaamista.

Liikkuminen

Ulkoilemme päivittäin säänmukaisesti pukeutuen. Päiväkotimme osallistui valtakunnalliseen Puoli päivää pihalla hankkeeseen, jossa tuodaan pedagogiikkaa myös ulkotiloihin. Pidämme liikuntavälineet lasten ulottuvilla ja pyrimme toiminnassamme välttämään pitkäkestoista istumista. Kannustamme lapsia omaehtoiseen liikkumiseen ulkoilutilanteissa. Erilliset, ohjatut liikuntatuokiot ovat osa viikoittaista toimintaamme. Käytämme Kasarmin liikuntasalia sekä päiväkodin omaa liikuntasalia aktiivisesti toiminnassamme. Hyödynnämme säännöllisesti lähiympäristöjä oppimisympäristöinä retkeilemällä eri kohteissa viikoittain. Kuljemme retkille ensisijaisesti kävellen.

Kestävä tulevaisuus

Käytämme askartelussa ja esimerkiksi naamiaisissa kierrätysmateriaalia. Esimerkiksi paperia käyttäessä otamme huomioon, että koko paperi tulee käytettyä ja käytetään tilanteeseen sopivan kokoista paperia. Myös Steam-pedagogiikkaan liittyen käytämme luonnonmateriaaleja projekteissamme. Aikuinen on toiminnallaan esimerkkinä lapsille ja auttaa muun muassa pohtimaan, onko tarpeen hankkia jotain uutta vai voisiko hyödyntää käytettyä. Huomioimme ekologisuuden arkitoiminnoissa. Käsia pestessä riittää yksi käsipaperi ja ei jätetä hanaa auki valumaan turhaan. Otetaan lapset ikätaso huomioiden mukaan esimerkiksi viemään roskaa kierrätyspisteeseen. Tarjoamme lapsille mahdollisuuksia retkeillä metsässä ja lähiympäristössä. Hyödynnämme metsäretkillä luontoa leikki- ja oppimisympäristönä ja esimerkiksi rakennamme majoja. Keskustellaan lasten kanssa lelujen, pelien ja kirjojen oikeanlaisesta kohtelusta, jotta ne kestäisivät pitkään. Otetaan puheenaiheeksi lasten kanssa keskustelussa terveelliset elämäntavat ja kannustetaan lasta maistamaan erilaisia ruokia.

Kulttuuri

- Viikoittainen pedagogiikkaamme sisältää laajasti taiteiden eri muotoja, ja kannustamme lapsia ilmaisemaan itseään monipuolisesti myös vapaan leikin aikana
- Lapsille tarjolla taiteen eri muotoja, jotta kaikki löytäisivät jonkin keinon ilmaista itseään
- Lasten ikätaso huomioon ottaen taidekasvatuksen materiaalit ovat lasten saatavilla. Pienten ryhmissä materiaalit voivat olla kaapeissa, mutta kaapin ovissa on kuvia, joiden kautta pienet lapset voivat kommunikoida halunsa taiteellisiin aktiviteetteihin
- Kulttuurikasvatus liittyy vahvasti STEAM –pedagogiikkaan, ja pyrimme kannustamaan lapsia toimintaan, jossa heillä on mahdollisuuksia luovuuteen ja ongelmanratkaisuun. Pyrimme välttämään kysymyksiä, joihin on vain yksi oikea ratkaisu (poislukien kalenteri)
- Päiväkotimme järjestää yleensä kulttuurivierailijan käymään päiväkodilla syksyisin ja keväisin
- Kulttuurikummitme Kaupunginirjasto vierailee päiväkodillamme kaksi kertaa vuodessa
- Ulkona mahdollisuus toteuttaa ja ilmaista itseään mikäli sisällä ei mahdollista --> kaikelle aika ja paikka

Digitaalisuus

- Koodit: maailma on täynnä koodeja. Esimerkiksi kartta on koodattu esitys ympäristöstä. Lasten kanssa voidaan kuvasuunnistaa, tehdä karttoja ja muita koodauksia lapsilla tutusta ympäristöstä.
- Päiväkotimme on STEAM -pilottipäiväkotinä. STEAM on ennen kaikkea pedagoginen ideologia, jossa lapsia kannustetaan ajattelemaan itse, ratkaisemaan ongelmia ja luovia ratkaisuja
- Aikuinen toimii esimerkkinä teknologisten välineiden käytössä (tutkimusten mukaan pelkäävät se, että näkee jonkun puhelimen, heikentää oppimistuloksia noin kolmannekselle - missä teknologisia välineitä säilytetään
- Päiväkotimme kaikissa ryhmissä on digivälineitä: puhelimia, tabletteja, ja lisäksi päiväkodissamme on yhteiskäytössä älytauluja. Tänä syksynä saamme STEAM- pilotointiin liittyvän immerstiivisen näytön
- Teknologiset välineet ovat ennen kaikkea oppimisen välineitä, eivät ajankulutusta tai odottelemista varten. Kun lapset toimivat teknologisia välineillä, he ovat aktiivisia toimijoita, ja voivat esimerkiksi ottaa valokuvia, tehdä musiikkia, tehdä videoita tai animaatiota tai piirtää. Tuijottaminen ja muu passiivinen teknologian käyttö ei kuulu päiväkotiin
- Tunnistamme lasten erilaiset teknologiset taustat: jotkut lapset kaipaavat ennen kaikkea uusia tapoja ja ideoita laitteiden käytölle, toiset kaipaavat ensimmäisiä kokemuksia teknologisista välineistä
- Päiväkodissamme digitaalisia välineitä käytetään esimerkiksi kielen opiskeluun, taideaineisiin, liikuntaan, matemaattisiin taitoihin ja kuvakommunikoinnin tukena.
- STEAM: lapsilla on erilaisia valmiuksia, toiset hakevat esim. tiedon kirjasta, toinen hakee tiedon ipadilta. Tarjoaa laajat mahdollisuudet tiedonhankintaan yhdessä lasten kanssa. Lapset oppivat itse löytämään ratkaisuja

Kansainvälisyys

- Otetaan huomioon lasten kulttuuritaustat
- Lapset ovat luonnostaan kiinnostuneita kulttuureista, sekä omasta taustastaan että muiden lasten kulttuureista
- Kulttuurinen osaaminen on pienten lasten kanssa toimittaessa ennen kaikkea sensitiivisyyttä muita lapsia ja aikuisia kohtaan. Aikuiset toimivat esimerkkeinä toisten hyväksymisessä ja sensitiivisessä kohtaamisessa
- Eri lapsille ja aikuisille voi olla ominaista ilmaista itseään eri tavoin. Hyvä vuorovaikutus edellyttää herkkyyttä tunnistaa näitä erilaisia tapoja. Lapsia kannustetaan kommunikoimaan monipuolisesti eri lasten ja aikuisten kanssa.
- Kommunikaatiota voidaan tukea aikuisen ohjauksella, toisen lapsen avulla, kuvatuella, piirtämällä tai eleillä
- Englannin kielen suihkutusta ryhmissä
- Kannustetaan niitäkin lapsia, joiden kotikieli muu kuin suomi ilmaisemaan itsensä eri keinoin mm. Kuvia apuna käyttäen. Nonverbaalinen kommunikaatio on erityisen tärkeää, jos lapsella ei vielä ole kieltä ilmaista itseään
- Kannustamme lapsia ilmaisemaan itseään monipuolisesti sekä ohjatussa toiminnassa että vapaan leikin aikana

Leikki

Leikki on lapsen luonnollinen tapa ilmaista itseään. Aikuiset tunnistavat leikin merkityksen lapsen kehityksen ja oppimisen kannalta. Korostetaan leikin merkitystä vanhemmille. Havainnoimalla lapsia ja kysymällä lapsilta, mietitään ryhmissä millaisille leikeille, toiminnoille ja aktiviteeteille tarvetta ryhmässä, millaisista leikeistä juuri tämän ryhmän lapset hyötyisivät ja leikkiympäristöä muokataan näiden havaintojen pohjalta. Kehitetään ja mietitään ryhmittäin eri keinoja leikin rikastuttamiseksi ja laajentamiseksi. Toimimme pienryhmissä, jotta rauhalliselle leikille on tilaa ja aikaa. Harjoittelemme yhdessä toimimaan erilaisten leikkikavereiden kanssa ja turvallisessa ympäristössä tutustumme erilaisiin leikkeihin ja peleihin mahdollisimman monipuolisesti. Isompien lasten ryhmissä käytetään esimerkiksi kaveriarvontoja, jotka auttavat kaikkia ryhmän lapsia pääsemään toimintaan mukaan. Aikuinen on aktiivinen leikkeihin osallistuja: aikuinen osallistuu leikkijänä, aikuinen voi ohjata ja rikastuttaa osallistumalla leikkiin. Tuetaan pitkäkestoista leikkiä STEAM: leluja voi yhdistellä ja voi tuoda leluja toisesta leikistä toiseen.

Kasvun ja oppimisen tuki

Toimimme sensitiivisesti ja lapsilähtöisesti. Kasvun ja oppimisen tukimuotoina ovat pienryhmätoiminta, suunnitelmallinen toiminnan eriyttäminen, toimintaympäristön ja toiminnan selkeä jäsentäminen, ennakointi sekä kuvien ja puhetta tukevien kommunikointimuotojen käyttäminen. Lapset saavat kertoa mielenkiinnonkohteistaan ja siitä, mitä haluaisivat oppia.

Havainnoimme lapsia ja tämän pohjalta mietimme tukikeinot lapselle tai lapsiryhmälle. Varhaiserityisopettajan työpanos on erittäin tärkeä kasvun ja oppimisen tukea mietittäessä.

Lasten toiveita

Lasten mielenkiinto ja aktiivinen osallistuminen on toimintamme perusta. Erityisesti vapaan leikin aika on lasten aikaa, jolloin he pääsevät toteuttamaan itselleen luontaista toimintaa. Päiväkodissamme tavoitteenamme on turvallinen ja luottamuksellinen ympäristön, jossa lasten on helppo lähestyä aikuisia ja ilmaista toiveitaan. Joskus lapset kertovat toiveistaan kotona huoltajille. Kun huoltajat tuovat näitä toiveita esille, pyrimme ottamaan niitä huomioon toiminnan suunnittelussa. Pienten lasten osalta aikuisella on tärkeä rooli havainnoida lapsia ja huomioida lasten toiveet.

Huoltajien odotuksia varhaiskasvatukselle

Varhaiskasvatuksen alkaessa huoltajien kanssa pidetään lapsen iästä riippuen joko aloitus- varhaiskasvatussuunnitelma- tai esiopetussuunnitelmapäivä, jossa kartoitetaan huoltajien toiveita ja odotuksia varhaiskasvatusta ajatellen.

Huoltajien kanssa keskustellaan päivittäin lasta tuottaessa ja haettaessa, ja heillä on mahdollisuus ilmaista omia ajatuksiaan kasvattajille näissä kohtaamisissa. Sanallisen palautteen lisäksi huoltajilla on mahdollista ilmaista toiveitaan kirjallisesti, muun muassa sähköisesti eVakan kautta.

Arviointi

Arviointia suoritetaan sekä yksilö-, ryhmä- että päiväkotitasolla ja se on yksi toimintamme perusteista.

Toiminnan suunnittelumme perustuu menneen toiminnan arviointiin, ja arviointi on osa jatkuvaa kehittämistoimintaa. Tunnetemme varhaiskasvatussuunnitelmat sekä varhaiskasvatukseen liittyvän lainsäädännön ja arvioimme toimintaamme säännöllisesti näihin asiakirjoihin peilaten. Kehittämistoimintamme perustuu ennen kaikkea lasten tuntemiseen ja toiminnan jatkuvaan kehittämiseen lasten hyvinvointia korostaen. Lapsia kannustetaan itsearviointiin ikätaso huomioon ottaen. Pienimpien lasten kanssa käytämme KESY –materiaalia, jossa lapset pystyvät kertomaan omista ajatuksistaan varhaiskasvatuksen päivittäisistä toiminnoista.

